

Veszélyben Brazília mahagónitartaléka

A Daily Journal do Brasil című Rio de Janeiro-i újság közlése szerint törvényellenes favágással elpusztították Brazília utolsó mahagónifa-ültetvényét a nyugati Amazon vidéken. Ha a fakitermelés folytatódik, a mahagónifák végleg eltűnnek az országból.

A Ferreira and Export Co. júniusban egy ezerhektáros területen kezdte meg a fa kitermelését. Négy hónap alatt 15 ezer négyzetméteres területen vágták ki a fákat, s a vállalat munkásai indián rezervációkon és szűz őserdőkön át vágta utat maguknak. Az Amazon vidékről évente több mint 1 millió köbméter mahagónit csem-

pésznek ki – mondják a szakértők. Ez azzal fenyeget, hogy a fák 32 éven belül teljesen kipusztulnak. A legtöbb fát az Egyesült Államokban és Nagy-Britanniában vásárolják meg.

A mahagónit, amelynek kemény, sötétvörös fájából nagyszerű bútorkat készítenek, az illegális favágók négyzetméterenként 20 dollárért adják el a vállalatoknak. A vállalatok azután négyzetméterenként 1500 dollárért szállítják külföldre az értékes fát. Minden mahagóni fa kivágásával 1450 négyzetméternyi őserdő pusztul ki – állapította meg egy állami szakértők által készített tanulmány.

Fehér Ház - sugárkísérletek

A Fehér Ház miniszteri szintű tárcaközi munkacsoport hozott létre hétfőn azoknak a kísérleteknek az átfogó kivizsgálására, amelyeket radioaktív anyagokkal hajtottak végre embereken a negyvenes és ötvenes években az Egyesült Államokban.

Mark Gearan, az elnöki hivatal tájékoztatói igazgatója a hétfőn tartott egyeztető értekezlet után kijelentette, hogy minden késedelem nélkül és a legalaposabban a végére akarunk járni az ügynek. Jelezte azt is: ha a vizsgálat során bebizonyosodik, hogy a kormány megbízásából végzett kísérletek maradandó károsodást okoztak a sugárterhelésnek kitett alanyokon, akkor óhatatlanul felvetődik a kártalanítás kérdése.

A titokban végrehajtott kísérletek a közelmúltban kerültek ismét az érdeklődés középpontjába, amikor a nukleáris robbantásokat nyilvántartó energiaügyi minisztérium által közzétett iratokból újabb részleteket hoztak nyilvánosságra (1986-ban a kongresszus már foglalkozott a témával, ám akkoriban nem kavart nagy port az ügy.) Hazel O'Leary energiaügyi miniszter szerint 600-800 embert tettek ki radioaktív sugárzásnak; feltehetően voltak közöttük olyanok is, akiknek tudta és beleegyezése nélkül zajlottak a tesztek.

Edward Markey képviselő, a témakör szakértője hétfőn úgy nyilatkozott, hogy tudomása szerint a kísérletek egészen a hetvenes évekig folytak.

■ Mi a céljuk e lakossági tájékoztatóval?

– Az előadások során a résztvevők felvilágosítást kapnak a riasztórendszerek előnyeiről, a lakásokat, üdülőket ért betörések módozatairól, diszpécserszolgálatunk jelentőségéről, a szirénák, a telefonos távhívók alkalmazásáról, elképzelésekről a lakások védelméről, egyúttal ajánlásokat adunk a legújabb gépkocsiriasztókról. A megyei főkapitányság illetékesei a bűnügyi helyzetről, a vagyon elleni bűncselekmények alakulásáról beszélnek; vázolják a főbb elkövetési módokat, a veszélyeztetett rétegeket; reményeim szerint szót ejtenek az önvédelem jelentőségéről, az önvédelem fontosabb eszközeiről.

■ Ön szakember; milyen feltételrendszerrel dolgoztak ki a kamarai tagságot illetően?

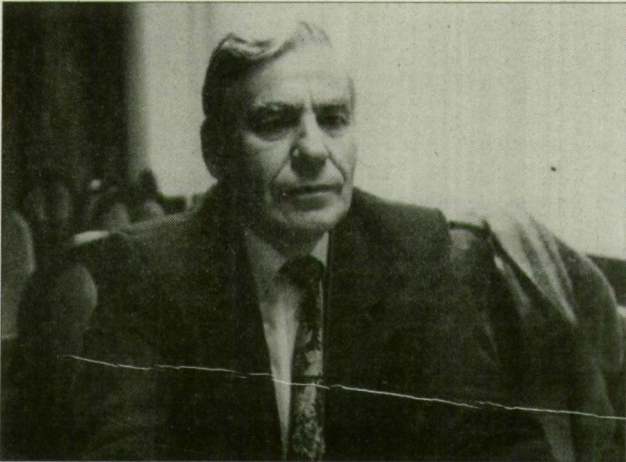
– Minden kamarai jogosítvánnyal rendelkezünk. Célunk a vagyonvédelemmel és biztonságtechnikával foglalkozó magyar vállalkozók és vállalkozások támogatása, erők összevonása, szervezése, érdekeik képviselése, védelme, valamint egyeztetése és e célok megvalósításához szükséges szolgáltatások biztosítása. Valamennyi tagunk élő vagyonvédelemmel vagy technikával foglalkozik. Az országban egyedül mi vagyunk önálló kamarába szervezve. Tagjainkért garanciát vállalunk.

■ Hány bt., kft., örző-védő szakember és milyen elterjedtséggel tagja a kamarának?

– A legnagyobb vagyonvédelmi kft.-nk Csongrád és Békés megyében működik,

■ Szegeden, a megyében és azon túl ■ Kamarai jogosítványokkal

Vagyonvédelem, felső fokon

Fotó: Révész Róbert

1993. július 21-én megalakult a Dél-magyarországi Vagyonvédelmi Kamara. Alapítói vállalkozások és magánszemélyek. A közgyűlés megválasztotta a vezető testületet. Elnök dr. Horváth Sándor nyugállományú rendőr ezredes, a megyei főkapitány volt közbiztonsági helyettese. Székhelyük: 6726 Szeged, Fő fasor 53. Telefon: 62/433-499. A kamara a Csongrád Megyei Rendőrfőkapitányság büntelmegelőzési osztályával 1994. január 12-én 17 órakor lakossági tájékoztatót tart a Deák Ferenc Gimnáziumban (Szeged, József Attila sgt. 118-120). Dr. Horváth Sándortól kérdeztük:

150 emberrel. A többi 5-10 örző-védővel rendelkezik; Makóról 2, Hódmezővásárhelyről ideiglenesen szintén 2, Szentesről egy gazdasági társaság lépett be, folyamatban van a csongrádiak kérelmének elbírálása. Tárgyaltam a Békés és Bács-Kiskun Megyei Rendőrfőkapitányság illetékeseivel, annak érdekében, hogy a Dél-

magyarországi Vagyonvédelmi Kamara illetékességi körét e két megyére is kiterjesszük. A Csongrád Megyei Rendőrfőkapitánysággal az együttműködési megállapodásunkat rövidesen megkötjük.

■ E fél évben volt-e egy jellemző, sajtószagos története?

– Igen. Egy vidéki cégünk-nél riasztót akart vásárolni egy

úr, amit ő szerelt volna be. Az ügyvezető, megérzés alapján, utánanézett az illető előéletének, s kiderült, betöréses lopásért már büntették. E történet is jelzi: várható, hogy a bűnözők mind rafináltabban és felkészültebben próbálják a magántulajdont „megközelíteni”.

■ Mik a terveik?

– Szaktanácsadói irodát szeretnénk létrehozni, arra várunk, hogy a szegedi polgármesteri hivatal helyiséget biztosítson. A kamarai tagok vállalnák az ügyeletet. E szaktanácsadói irodában az érdeklődő polgár bármire rákérdezhet: például, milyen zárat szereljen fel az ajtajára, de a legkorszerűbb biztonságtechnikai felszerelésről is felvilágosítjuk. A kamarai tagok között diszpécserszolgálatot szeretnénk létrehozni. Ez állandó ügyeletet és értesítési feladatot jelent. Mindentől függetlenül, a kamara jelenlegi címen, 6726 Szeged, Fő fasor 53. (telefon: 62/433-399) a vagyonvédelemmel kapcsolatban bármikor felvilágosítással szolgálunk. A Szegedi Nemzetközi Vásáron a Help szakkiállításon a kamara tagsága nyáron az akkori kínálatot közszemlére tette. Azóta fejlődöttünk, gyarapodtunk, és a nyilvánosság elé is lépünk a Deák Gimnáziumban tartandó lakossági tájékoztatót.

Pataki Sándor

■ Odakint, az út széli házak környékén még semmi mozgás, persze, ezek a déliek későnkelők. Ahogy maguk mögött hagyták a sztyeppés vidéket, ahogy közeledtek a fővároshoz, egyre többször integtek rájuk a narancsfák. Rogyásig megrakva – milyen más ízű! – gyümölcsös. A látvány – háttérben a hegyekkel, az út mentén a mindenféle színű, virágzó, termést érlelő fákkal, bokrokkal – lenyűgözte őket. A vadludak V-betűjét valahogy mégis észrevették. A busz Északra, a tuniszi reptér felé haladt, a madarak Dél felé húztak.

December vége volt. Az otthonról jött hírek hóakadályokról tudósítottak, ők meg vadludak vonulására ámulnak – ki látott még ilyet? Ha ezek a madarak ősszel indultak el, talán épp a Fehér-tóról, s mostanra értek Afrikába, hamarost fordulhatnak is vissza. Mint ők. A tél elől menekülve a nyárba, aztán, hogy letelt a vakáció, vissza, a nyárból a télbe. Haza. A vadludaknak hol van az otthonuk? Erről majd meg kell kérdezni Gy.-t, minden madarak ismerőjét. Ő talán azt is tudja, hogy hívják magyarul azt a kismadarat, amelyik eget feketítő csapatokban lakmározik itt az olajfaültetvényen, szüret után mentve, ami még számára érték.

Ezzel a parányi, verébszerű jószággal majd minden bazarban találkoztak. Diszes kalitkában árulták, tényleg potom pénzért, s persze még abból is alkudni illet. Csak ezt az alkut, csak ezt ne erőltetnék ezek a túlkedves árusok! Ők ketten, ott a Tunisz felé haladó buszban, az utolsó emlékképeket rögzítve, ezt a piaci köfáskodást találták az egyedül rettetesnek. Hiába, nem szoktak hozzá még mindig, hogy ami itt annyi, két lépéssel arrébb a fele árú.

A bazárokkal egyébként is csinálni kellett bánniuk: mind-

■ Tunéziában érik a narancs...

Karácsony vadludakkal, kaktuszokkal és sárga hóval

ketten szökek, világos bőrűek, kék és zöld szeműek lévén, jócskán kitétték magukat a leosztogatásnak. Ami persze az első napokban számottevő viselkedési problémákat okozott. Aztán megszokták. Mint ahogy elfogadták tényként, hogy másfajta világba csöppentek. Utcán élő, nyitott szívű, az idegent becsülő emberek közé.

A tengerparti sétányon, ahová az erkélyük is nyílt, órák hosszat ücsörögtek a helybéliek. A sarki cukorkaárusnak mindig volt dominózó partnere. A recepción szolgálatban lévőeknek ácsingózó beszélgetőtársuk. Jobbára az előcsarnoki márvány ujracsiszolására szegődött munkások közül. Azon a márványon, mire végre elkészült, gyönyörűen fenékre le-

Vagy ötven kilométernyi autóbuszútra, másfél-két órára tehető reptéri tranzitra és 140 perces repülésre voltak még Budapesttől. További bő két órányi vonatozásra Szegedtől – föltéve, hogy elérik a kora délutáni gyorsot –, de azért ez az út már mégiscsak hazafelé vezetett... A buszon féligmeddig aludtak még az utastársak, a kora reggeli pára belülről átláthatatlanná tette az ablakokat. Sűrűn törülgették az üveget – számukra minden mozzanat fontos volt: becsúztak Tunéziától.

hetett ülni. Egyáltalán: minden el lehetett esni, ami napon-ta többször is fölmosó rongyot látott. Ki mondta azt, hogy ez az ország nem tiszta? A cipőbolti eladó óránként locsolta a járdát, a szállodai takarítónő erővel sem lehetett lebeszélni a naponkénti lepedőcseréről, a pincért, hogy jó lesz a joghurtos kiskanál a kávéhoz is.

A szobaasszonyt Terikének,

a főpincért Józsi bácsinak nevezték el. Egyáltalán mindenek és mindenkinek nevet adtak, aminek persze a világon semmi értelme nem volt, hiszen a magyar szót a szállodai személyzet úgysem értette. De olyan jó mókának bizonyult, hogy Lajoska már megint bámul bennünket, és Nádor is pánnak öt napja nem volt szabadnapja. Meg ilyenek.

Bezzeg Dömötörék a két gyerekkel már a harmadik napon indultak volna haza. Egyfolytában fanyalogtak, hogy egyhangú a svédasztalos reggeli. (Meg kellene nézni őket, van-e az asztalon náluk tizenhatféle enniavaló!) Szerintük a szállodai személyzet lassú, a szél erős, a víz hideg, a beduin táncgyűttes hastáncosnői kövérek. A kuszkusz ehetetlen, a jégkrém túl édes – hát ezekért ugyan nem volt érdemes befizetni ezt a tunéziai utat!

Az idegenvezető lányok fiatal korukat meghazudtoló diplomáciai érzéssel próbálják velük megértetni, hogy idegen országban az ember ne vágyjon csirkepaprikásra. S lehetőleg vegye tudomásul, hogy mások a szokások, más az élet ritmusa. Netán óhajtsa ezeket megismerni... A pincért ne nézze le, mert történetesen nem beszél magyarul – utóvégre a kedves vendégek sem tanulták meg az arab írásjeleket. A tuniszi múzeumban ne sajnáljon száz forintot arra, hogy a világ legnagyobb mozaikgyűjteményét fotózzhatja. Karthágóban ne próbáljon minden áron letörni egy márványdarabot a többezer éves oszlopból, s hagyja a kaktuszokat ott, ahová az isten teremtette őket – az otthoni cserépben úgyis elpusztulnának.

Gyorsan teltek a napjaik. Persze ők ketten minden apróságnak tudtak örülni, s közben értetlenül nézték, akinek a törökmézszerű édesség is keserűnek tűnt. Ők minden nap órák igazítottak a műezzin kántálásához, s el nem mulasztották volna meghallgatni a városi zajt immár hangosítással legyőző, egymásnak mint a visszhang, felelgető éneklőket. A szomszédjukban lakó házaspár meg egyre csak a tévét hiányolta. És az igazi karácsonyfát.

Mert hát persze a szálloda éttermében valami tufacejt dí-

szítottak fel a pincérek. S naná, hogy nem volt szaloncukor, csillagszóró, miegyéb. De volt gyertyafényes vacsora, s a tengerre néző hatalmas üvegablakokon mindenféle kedves figura: festett Mikulások, és igen, Mickey-egerek, Donald-kacsák, sárga hópolyhek kíséretében. Kérem, ahol „közel” a Szahara, s finom szemcséjű homokot töröl ki az ember minden reggel a szeme sarkából, ahol a karácsony csak a kevés keresztény ünnepe, ugyan miért ne lehetne Walt Disney-vel köszönteni a turistát? Olyan kedves tőlük, hogy pulykát sütnék 25-én, nem?

És egyáltalán: irigylésre méltóan vendégszeretőek. Az elromlott fényképezőgépet mindenáron meg akarja reparálni a tunéziai „Szentendre”, Sidi Bou Said egyik büfése. Ha dollárt akarsz váltani kora reggel a szállodában, az éjszakai portás a magából ad dinárt – érdek nélkül, mert hogy egy-az-egyben számolhatsz. A hoteligazgató – alkalmazottaitól tud meg: 80 ezer dolláros havi jövedelemmel! – nem állal neked, hozzá képest földönfutó magyar turistának „Happy Christmas”-szel köszönni szenteste.

Persze, belőled él ez az ország – juthat eszébe a hazafelé induló vándornak, amikor a Tunis Air gépének fedélzetén a steward – hű, de csinos fiú! – a beszállókártyák ellenére összeülteti az összetartozó párokat.

Ferihegyen az egyetlen varakozó taxis – a csomagok már a kocsijában – közli, hogy kétezer forint az út a Nyugatiig. Már a vonaton, a sem adószámot, sem a taxis nevét nem tartalmazó nyugta mellől kerül elő a zsebbe gyűrt reklámcédula: a Légiforgalmi és Repülőtéri Igazgatóság minibusza 1200-ért, ugyanazt...

Hazaértél.

Pálfi Katalin